

**ბიტკოინი, როგორც ინვესტიცია:
უპირატესობები და რისკები**

DOI:10.36962/ECS105/8-10/2023-101

გიორგი თოფურია

საქართველოს ტექნიკური
უნივერსიტეტის დოქტორანტი
g.topuria@gtu.ge

მაია ჩეჩელაშვილი

ეკონომიკის დოქტორი (Ph.D.),
სტუ ასოცირებული პროფესორი
m.chechelashvili@gtu.ge

რეზიუმე

განხილულია ციფრულ ვალუტაში – კრიპტოვალუტებში ინვესტირების შესაძლებლობები, კერძოდ, მათი ყველაზე გავრცელებული ფორმა – ბიტკოინი. კრიპტო მონეტების მაღალი აფიოტაჟი და მზარდი ფასები განსაზღვრავს კვლევის თემის აქტუალობას და აყალიბებს ტენდენციას მრავალი წლის განმავლობაში. ეს სამეცნიერო სტატია ეძღვნება ბიტკოინის ბუნების შესწავლას, მისი შექმნის ისტორიას, ხაზს უსვამს ძირითად თვისებებს და განასხვავებს მახასიათებლებს ფიატ ფულისგან. განიხილება ასევე ბლოკჩეინის ტექნოლოგია, რომელიც წარმოადგენს ტექნოლოგიურ მიღწევას მონაცემთა ანალიზის სფეროში, რომელიც იძლევა ბევრ უპირატესობას, მათ შორის კრიპტოვალუტას. ბიტკოინში ინვესტირების ძირითადი სტრატეგიების გარდა, განიხილება კრიპტოვალუტების „მაინინგით“ ფულის შოვნის ვარიანტი. ამ ნაშრომის მიზანია ვირტუალური ვალუტის ძირითადი უპი-

რატესობების ჩვენება, ასევე ბიტკოინის ძირითადი მინუსების წარმოჩენა ტრადიციულ ფულთან, როგორც საინვესტიციო ობიექტთან შედარებით. კვლევაში განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა საკანონმდებლო ჩარჩოში ვალუტის ადგილის დადგენას, სპეციფიკაციებისა და საქართველოს ტერიტორიაზე კრიპტომონეტების გამოყენების პერსპექტივებს. სამუშაოებში ჩატარებული ანალიზის შედეგების საფუძველზე დადგინდა, რომ ამ ტიპის ინვესტიცია ძალიან სწრაფად ვითარდება. გარდა ამისა, ქვეყნების უმეტესობა უკვე იყენებს ბიტკოინს, როგორც ყოველდღიურ ვალუტას და ასევე იყენებს ბლოკჩეინის ტექნოლოგიას ფინანსური სერვისების მიღმა.

საკვანძო სიტყვები: ინვესტიციები, კრიპტოვალუტა, ბიტკოინი, ბლოკჩეინის ტექნოლოგია, მაინინგი, ციფრული ვალუტა, კრიპტოინვესტიცია.

ძირითადი ტექსტი

ამჟამად ელექტრონულმა ფულმა განსაკუთრებული პოპულარობა მოიპოვა, მიუხედავად იმისა, რომ ისინი შედარებით ცოტა ხნის წინ გამოჩნდა. ამას ხელი შეუწყო ისეთმა ფაქტორებმა, როგორიცაა ონლაინ მაღაზიებში საქონლის გადახდის მოხერხებულობა, ტრანზაქციების მაღალი სიჩქარე და ტრანზაქციების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენება. ელექტრონული ფულის ერთ-ერთი ყველაზე პერსპექტიული სახეობაა კრიპტოვალუტა [1].

კრიპტოვალუტა არის ციფრული ვალუტა, რომელიც უმეტესწილად არის დეცენტრალიზებული, არარეგულირებული და არ ექვემდებარება მთავრობის კონტროლს. გარკვეული გაგებით, ის მუშაობს როგორც ნებისმიერი ფიატის ვალუტა, რადგან მისი გადაცვლა შესაძლებელია დოლარში ან ფუნტ სტერლინგში ან იენში [2].

ბიტკოინის კრიპტოვალუტა ექვს წელზე მეტია არსებობს და ამ დროის განმავლობაში მიიპყრო მრავალი ინვესტორის ყურადღება, მათ შორის მნიშვნელოვანი ფინანსური შესაძლებლობების მქონე ტრეიდერების. ბიტკოინში ინვესტიცია არის საკმაოდ

საიმედო და პოპულარულ ვალუტაში ინვესტიციის შესაძლებლობა. ფულის დაბანდების ეს გზა მოგების დიდ შანსს გაძლევთ. ეს გამონეწეულია ბიტკოინის უნიკალური თვისებით - ფასი განისაზღვრება ხალხის სურვილით, გადაიხადონ გარკვეული თანხა მასში. ვინაიდან მსოფლიოში ბიტკოინების მთლიანი რაოდენობა წინასწარ არის განსაზღვრული, რაც უფრო დიდხანს იარსებებს ეს კრიპტოვალუტა, მით მეტია მასზე მოთხოვნა და უფრო მაღალი ფასი [3].

ბიტკოინი 2008 წელს გამოიგონა პირმა ან ადამიანთა ჯგუფმა ფსევდონიმით Satoshi Nakamoto. სწორედ მაშინ გამოქვეყნდა ბიტკოინის ქსელის საწყისი კოდი და აღწერილობა. სატომის თქმით, ბიტკოინი შეიქმნა იმისათვის, რომ ნებისმიერ ადამიანს შეეძლოს დამოუკიდებლად მართოს თავისი ფული მესამე მხარის ჩარევის გარეშე. მას შემდეგ რაც პროექტს მხარი დაუჭირეს საზოგადოებებმა მთელს მსოფლიოში, სატომიმ შეწყვიტა ამ პროექტში მონაწილეობა. გარდა ამისა, 2008 წელს ბიტკოინის შექმნამ ხელი შეუწყო კრიპტოვალუტის ეკოსისტემის ექსპონენციალურ ზრდას, რაც ხელი შეუწყო კრიპტოვალუტების და აპლიკაციების მრავალფეროვნების შექმნას. და ადამიანები, რომლებმაც ფული ჩადეს ბიტკოინების გამოჩენის დროს, იღებენ უზარმაზარ შემოსავალს თავიანთი კაპიტალიდან დღეს [4].

ამრიგად, უზარმაზარი შემოსავლის მიღების შესაძლებლობამ ბევრი მიიპყრო ციფრულ ვალუტაში ინვესტირებაზე და გამოიწვია აქტუალური და ჯერ კიდევ საკამათო კითხვა: გამართლებულია თუ არა ამ ტიპის ინვესტიციების აჟიოტაჟი?

ბიტკოინის ისტორიას 2008 წლიდან მოყოლებული მრავალი აღმავლობა და ვარდნა აქვს. ასე რომ, 2009 წლის 5 ოქტომბერს ბიტკოინმა პირველად მიიღო კურსი ტრადიციული ვალუტების მიმართ. New Liberty Standard-მა, ბიტკოინის გაცვლის პირველმა საიტმა, დაადგინა 1 დოლარის კურსი 1309 ბიტკოინზე, ანუ ათასზე მეტი ბიტკოინისთვის მათ მხოლოდ დოლარი მისცეს, ასე რომ, არავინ გამოითვალა ერთი ბიტკოინის ღირებულება, რადგან ეს იყო უმნიშვნელო, პატარა ფიგურა. 2017 წელს ბიტკოინი, ყველაზე პოპულარული კრიპტოვალუტა, გაიზარდა

\$1000-დან \$16500-მდე. ასეთმა განსაცვიფრებელმა ზრდამ მთელი მსოფლიოს ყურადღება კრიპტოვალუტებზე მიიპყრო. მაგრამ დინამიკა განსაკუთრებით მკვეთრად გაიზარდა 2017 წლის ნოემბერში მას შემდეგ, რაც მსხვილი ინვესტორები შემოვიდნენ ამ ბაზარზე.

ბიტკოინის კურსის დინამიკა 2017 წელს უკიდურესად არასტაბილური იყო. ბიტკოინის ბაზრის გაანალიზების შემდეგ, ტრანზაქციების ანონიმურობის გამო შეუძლებელია ბიტკოინის გავრცელების სტატისტიკის შეჯამება ქვეყნების ან ინვესტორების მიხედვით. თუ ვსაუბრობთ ბიტკოინის კაპიტალიზაციაზე, მაშინ არ უნდა აურიოთ კაპიტალიზაცია გაცვლით კურსში - ეს განსხვავებული ცნებებია, თუმცა ურთიერთდაკავშირებული - რაც უფრო მაღალია გაცვლითი კურსი, მით უფრო იზრდება საბაზრო კაპიტალიზაცია. მაგრამ კრიპტოვალუტით ყველაფერი ისეთი მარტივი არ არის, როგორც, მაგალითად, კომპანიის აქციებით. თუ შესაძლებელია აქციების რაოდენობის დათვლა და აღრიცხვა, მაშინ სიტუაცია კრიპტოვალუტებთან დაკავშირებით გარკვეულწილად განსხვავებულია და ეს გამომდინარეობს ვირტუალური ფულის თავისებურებებიდან, კერძოდ, ელექტრონულ საფულეზე წვდომის დაკარგვის შესაძლებლობაზე, “დამწვარ” მყარ დისკზე. და ასე შემდეგ. ასევე, კომპანიის აქციები გაიცემა ერთხელ და იზრდება ან ეცემა ფასი, ხოლო ბიტკოინების გამომუშავება გრძელდება გარკვეული პერიოდის განმავლობაში. გასული წლის განმავლობაში ბიტკოინის საბაზრო კაპიტალიზაციის მოცულობა 500%-ით გაიზარდა, რაც ბაზარზე ახალი ინვესტორების შემოდიებაზე მიუთითებს.

ბიტკოინების პერსპექტივის საკითხში მათი შემდგომი განვითარების პირველი და ყველაზე მნიშვნელოვანი დაბრკოლება ქვეყნების კანონმდებლობაა. ამ დროისთვის სახელმწიფოები აქტიურად არ ებრძვიან ბიტკოინებს, ამიტომ ყველაფერი საკმაოდ ოპტიმისტურად გამოიყურება ჯერჯერობით. მომავალში ბიტკოინის კურსი უნდა დასტაბილურდეს დროთა განმავლობაში და დაიწყოს ხაზოვანი ზრდა (ნახ. 3). ბიტკოინს უწოდებენ

“ვირტუალურ ოქროს” და ადარებენ რეალურ ოქროს. ბოლოს და ბოლოს, ერთხელ უნდა იყოს 300 დოლარი ძალიან ძვირად ითვლებოდა. 2008 წლის კრიზისის დროს ოქროს ფასი კიდევ უფრო გაიზარდა და უნდა იყოს 1800 დოლარს მიაღწია. რა არის ოქრო? რით არის უზრუნველყოფილი? უბრალოდ მეტალია. ბიტკოინების საერთაშორისო ვალუტად ქცევის პოტენციალი ზრდის შეუზღუდავ პერსპექტივებს.

ბიტკოინის დაბადებამ, პირველმა ციფრულმა კრიპტოვალუტამ, რომელიც დეცენტრალიზებულია დიზაინით, განაპირობა ინოვაციური ტექნოლოგიის გაჩენა, რასაც ბლოკჩეინი ჰქვია. ეს არის ის, ვინც ინარჩუნებს ოქმს მისი ტრანზაქციის ჩანერისთვის. არსებითად, ბლოკჩეინი არის საჯაროდ განაწილებული წიგნი გარკვეული ფინანსური ტრანზაქციებისთვის.

ბიტკოინის კურსის დინამიკის პროგნოზი დოლართან მიმართებაში 2023-2024 წწ

2023 წელი				
თვე	min-max	დახურვ.	თვე,%	სულ, %
ოქტომბერი	25995-31945	28849	7,0	7,0
ნოემბერი	26738-31928	29751	3,1	10,0
დეკემბერი	28765-33095	30930	4,0	14,7

2024 წელი				
თვე	min-max	დახურვ.	თვე,%	სულ, %
იანვარი	25522-30930	27443	11,3	1,8
თებერვალი	24486-28169	26326	-4,1	-2,4
მარტი	26326-31536	29473	12,0	9,3
აპრილი	25517-29473	27438	-6,9	1,8
მაისი	26198-30142	28170	2,7	4,5
ივნისი	28170-34964	32677	16,0	21,2
ივლისი	30413-34991	32702	0,1	21,3

აგვისტო	32702-40589	37934	16,0	40,7
სექტემბერი	33968-39082	36525	-3,7	35,5
ოქტომბერი	28533-36525	30681	-16,0	13,8
ნოემბერი	30100-34632	32366	5,5	20,0
დეკემბერი	29163-33553	31358	-3,1	16,3

ბლოკჩეინის ტექნოლოგია არის ციფრული წიგნი, რომელიც ნაწილდება კომპიუტერების ქსელზე, რომელიც აკონტროლებს ტრანზაქციებს. მაგრამ გადახდების გარდა, ის შეიძლება გამოყენებულ იქნას აპლიკაციების ფართო სპექტრისთვის, როგორცაა კონტრაქტები, დოკუმენტები და ძირითადი აღრიცხვა. მისი მთავარი განსხვავება და უდავო უპირატესობა ის არის, რომ ეს რეესტრი არ ინახება ერთ ადგილას. ის განაწილებულია რამდენიმე ასეულ და ათასობით კომპიუტერს შორის მთელ მსოფლიოში. ამ ქსელის ნებისმიერ მომხმარებელს შეუძლია ჰქონდეს უფასო წვდომა რეესტრის მიმდინარე ვერსიაზე, რაც მას გამჭვირვალეს ხდის აბსოლუტურად ყველა მონაწილისთვის.

ამჟამად ბლოკჩეინი ძირითადად გამოიყენება ბიტკოინისთვის, მაგრამ ბევრს მიაჩნია, რომ მომავალში მისი გამოყენება მრავალ ფინანსურ აპლიკაციებში შეიძლება. ბლოკჩეინი არის ბიტკოინის ყველა ტრანზაქციის საჯარო წიგნი, რომელიც ოდესმე განხორციელებულა. როდესაც ტრანზაქცია დასრულდება, ის ინერება ახალ "ბლოკში". როდესაც ბლოკი ივსება ასეთი ტრანზაქციებით, მას თანმიმდევრობით ემატება „ჯაჭვის“ ბოლო და იქმნება ახალი ბლოკი. სრული ბლოკები მუდმივი ბლოკჩეინის მონაცემთა ბაზის ნაწილია. თითოეული კვანძი - კომპიუტერი, რომელიც დაკავშირებულია ბიტკოინის ქსელთან ტრანზაქციების შესამოწმებლად - ავტომატურად იღებს ბლოკჩეინის ჩამოტვირთულ ასლს ქსელთან დაკავშირებისას. ბლოკჩეინი აღრიცხავს ინფორმაციას, როგორცაა თითოეული ტრანზაქციის დრო და თანხა, მაგრამ არ ინახავს პირად ინფორმაციას ჩართული მხარეების შესახებ.

ინდუსტრიის ექსპერტებიც კი, რომლებიც თვლიან, რომ

ბიტკოინი არ არის მდგრადი ვალუტა, ფიქრობენ, რომ ბლოკჩეინის ტექნოლოგიამ შეიძლება რადიკალურად შეცვალოს ფინანსური ტრანზაქციების ხელშეწყობა მომავალში. ამ სისტემის უპირატესობებია ის, რომ ის არის გამჭვირვალე, უსაფრთხო და გამარტივებული, ამიტომ თითოეულ ტრანზაქციაში ნაკლები მხარეა ჩართული.

ბიტკოინში ინვესტირების ორი ძირითადი და ყველაზე გავრცელებული სტრატეგია არსებობს.

პირველ სტრატეგიას ეწოდება პოზიციური (ზრდის სტრატეგია). ის მდგომარეობს იმაში, რომ ინვესტორი ყიდულობს ბიტკოინების გარკვეულ რაოდენობას რეალურ ფულზე და ელოდება კრიპტოვალუტის კურსის აწევას. ადრე თუ გვიან, ბიტკოინის ღირებულება გაიზრდება და შეძენილი კრიპტოვალუტა შეიძლება გაიყიდოს რამდენჯერმე უფრო ძვირად.

მეორე სტრატეგია საფონდო ბირჟაზე ვაჭრობაა. კრიპტოვალუტით ვაჭრობის ძირითადი პრინციპები მსგავსია ფორექსის ბირჟაზე. აქ, ბიტკოინს აქვს ერთი მთავარი უპირატესობა: ვინაიდან თავად ვალუტა რუსეთში არც თუ ისე გავრცელებულია, ყველამ არ იცის ბირჟაზე ბიტკოინით ვაჭრობის საფუძვლები. შესაბამისად, საკმარისი იქნება გამოცდილი ინვესტორისთვის და მოთამაშისთვის უბრალოდ კონკურენტების „დამარცხება“.

ბიტკოინს აქვს მრავალი თვისება, რაც მას ფულის ერთ-ერთ ყველაზე იდეალურ ფორმად აქცევს. რა არის ბიტკოინის სარგებელი.

პირველი, ანონიმურობა. კლასიკური ელექტრონული ფულისგან განსხვავებით, რომლითაც ტრანზაქციები ადვილად კონტროლდება, კრიპტოვალუტის საფულის მფლობელის შესახებ ინფორმაციის მოპოვება შეუძლებელი იქნება. ხელმისაწვდომია მხოლოდ საფულის ნომერი და შეზღუდული მონაცემები ანგარიშზე არსებული თანხის შესახებ.

მეორეც, დაურეგულირებელი. ანონიმური ფიატის ვალუტის ფლობის მთავარი უპირატესობა არის ვალუტის რეგულარული ცვალებადობის რისკის გასვლის შესაძლებლობა. ამ კონცეფციას დიდი მნიშვნელობა არ აქვს ჩრდილოეთ ამერი-

კელებისთვის, რომლებიც საკმაოდ სტაბილური ვალუტით სარგებლობენ, მაგრამ ნაკლებად პოლიტიკური და, შესაბამისად, მონეტარული პოლიტიკის მქონე ქვეყნებში, ბიტკოინი გთავაზობთ მიმზიდველ ვარიანტს, რომელიც გამოირჩევა ამ მთავრობისა და სავალუტო რისკის კოლაცისგან.

მესამე, მრავალფეროვნება. ბიტკოინი არის ვალუტა, რომელიც შერწყმულია გადახდის სისტემასთან უფრო სწრაფად, იაფად და საიმედოდ, ვიდრე ნებისმიერი ტრადიციული გადახდის სისტემა. ნებისმიერ მსურველს შეუძლია ნებისმიერი რაოდენობის ფულის გაგზავნა მსოფლიოს ნებისმიერ წერტილში თითქმის უფასოდ, ასევე გაცვალოს იგი ნებისმიერ სხვა კრიპტოვალუტაზე ან ბევრ ფიატ ფულზე. მხოლოდ თქვენ გადანყვითეთ როგორ აკონტროლოთ თქვენი ფული.

კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი მიზეზი, რის გამოც ბიტკოინი პოპულარული ხდება, არის ის, რომ ბევრი კომპანია ათბობს ბიტკოინს, როგორც ონლაინ, ისე ოფლაინ, და იღებს მას, როგორც გადახდის ფორმას მათი პროდუქტებისა და სერვისებისთვის. რაც უფრო მეტი კომპანია მიიღებს ბიტკოინს, მით მეტი სარგებლობა აქვს მას და, შესაბამისად, უფრო ღირებული გახდება. გარდა ამისა, ბიტკოინით უფრო ადვილია ავთენტურობის შემოწმება და უფრო რთულია გაყალბება, ვიდრე ფულის სხვა ფორმებისა.

ყველაზე ფუნდამენტური განსხვავება ისაა, რომ კრიპტოვალუტებს, ტრადიციული ფულისგან განსხვავებით, არ აქვთ ფიზიკური წარმოდგენა, რადგან ისინი მხოლოდ ციფრულ სივრცეში არსებობენ [7].

ბიტკოინის მთავარი პრობლემა ის არის, რომ სხვა ფულადი ფორმებისგან განსხვავებით, ის არც ისე ფართოდ გამოიყენება. ეს ნიშნავს, რომ ციფრული ვალუტების გამოყენება საქონლისა და მომსახურების შესაძენად შეიძლება იყოს პრობლემური. ბიტკოინი არის ყველაზე ღირებული და პოპულარული კრიპტოკოინი, რომელიც გამოიყენება ექსკლუზიურად როგორც ვალუტა მხოლოდ რამდენიმე ელექტრონული კომერციის საიტზე. რეალურ სამყაროში ბიტკოინის გამოყენება საკმაოდ პრობლე-

მურია და ასევე არსებობს ელექტრონული ფულის დაკარგვის მაღალი რისკი ჰაკერების გზით, ან ვირუსული ინფექციით, მიუხედავად იმისა, რომ უსაფრთხოების მახასიათებლები მუდმივად ვითარდება.

ასევე, ბიტკოინი საკმაოდ არასტაბილურია და არის ვალუტა უკიდურესად არასტაბილური გაცვლითი კურსით. მაგალითად, ბოლო 12 თვის განმავლობაში მისი ღირებულება 1600%-ით გაიზარდა. ამის მიუხედავად, ანალიტიკოსები 2018 წელს კრიპტოვალუტის ბაზარზე მსხვილი ინვესტიორების გაჩენას პროგნოზირებენ [8]. ყოველივე ამის შემდეგ, ბიტკოინზე შემოსავლის რამდენიმე გზა არსებობს. გარდა ბიტკოინების ტრადიციული ვაჭრობისა და მათი შენახვა, რათა დაელოდოთ შეფასებას, ასევე შეგიძლიათ ინვესტიცია ჩადოთ კრიპტოვალუტის „მინინგის“ ალჭურვილობაში.

თითოეული ბიტკოინი არის ციფრული კოდი, რომლის მისაღებად საჭიროა სპეციალიზებული ალჭურვილობა. უფრო მეტიც, ალჭურვილობის სიმძლავრე იზრდება ახალი ბიტკოინების გამოშვების ტემპის შენელების პარალელურად. ალჭურვილობის შეძენაში ინვესტიციის ჩატარების შემდეგ, შეგიძლიათ დაინწყოთ საკუთარი ბიტკოინების გამომუშავება, რათა შემდგომში გაყიდოთ ისინი, როდესაც კრიპტოვალუტის კურსი კიდევ უფრო გაიზრდება [9].

რა შესაძლებლობები აქვს ბიტკოინის განვითარებას რუსეთში? რუსეთში კრიპტოვალუტის გამოყენების პერსპექტივები, მოქმედი კანონმდებლობის თვალსაზრისით, არც თუ ისე ნათელია. მხოლოდ 2017 წელს დაიწყო კრიპტოვალუტების რეგულირების შესახებ კანონპროექტის შემუშავება. ციფრული ვალუტების ვაჭრობა აკრძალული არ არის, მაგრამ ძნელია ასეთ საქმიანობას ლეგალური ვუნდოთ. ასევე დასრულებული ტრანზაქციების გადასახადები [10]. თუ უგულებელვყოფთ იურიდიულ ასპექტს და განვიხილავთ სოციალურ-ეკონომიკურს, მაშინ რუსეთში და მის ფარგლებს გარეთ კრიპტოვალუტის გამოყენების განვითარების მთავარ ფაქტორებს შორის შეიძლება გამოვყოთ კრიპტოვალუტის ეკონომიკა და უსაფრთხოება,

ფულადი კაპიტალის მობილურობა და ქვეყანაში და, ზოგადად, მსოფლიოში შრომითი მიგრაციული პროცესების გააქტიურება.

სახელმწიფო ეძებს ციფრულ ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული განვითარების სტრატეგიას. ამ თვალსაზრისით, ბლოკჩეინი და განსაკუთრებით კრიპტოვალუტები ასეთი სტრატეგიის საფუძვლის ბუნებრივი ნაწილია. „ჩვენ უნდა გამოვიყენოთ ის უპირატესობები, რასაც ახალი ტექნოლოგიური გადანაცვლებები გვაძლევს საბანკო სექტორში, თუმცა მნიშვნელოვანია არა ზედმეტი ბარიერების დაგროვება, რა თქმა უნდა, არამედ აუცილებელი პირობების შექმნა ეროვნული ფინანსური სისტემის შემდგომი განვითარებისა და გაუმჯობესებისთვის. სახელმწიფოს მეთაური აღნიშნავს, .IN. პუტინი [11].

სხვა ქვეყნებზე საუბრისას, კრიპტოვალუტებით ვაჭრობა ფულის გამომუშავების სრულიად ლეგალური გზაა. დღეს კრიპტოვალუტის ფიუჩერსები იყიდება ათობით სავაჭრო სართულზე მთელს მსოფლიოში. აშშ-ში მათი გამოყენება საკმაოდ ნახალისებულია და ისიც კი ცნობილია, რომ აშშ-ში ბიტკოინები დოლართან შედარებით მიიღება. ასევე, ისლანდია შეიძლება მივაკუთვნოთ ქვეყნებს, რომლებსაც აქვთ ლოიალური დამოკიდებულება ვირტუალური ვალუტის მიმართ. ზოგადად, ევროპის ბევრ ქვეყანაში კრიპტოვალუტა სრულიად ლეგალურ ფულს უტოლდება. მისი მეშვეობით შეგიძლიათ გადაიხადოთ ბინა და კომუნალური მომსახურება. ზოგიერთ ქვეყანაში მანქანის ბიტკოინებისთვის საწვავის შევსებაც კი საკმაოდ რეალისტურია.

დასკვნა

ზემოაღნიშნულის შეჯამებით, აღვნიშნავთ, რომ კრიპტოინვესტიციები და ციფრული ვალუტით ვაჭრობა არის ახალი ბაზარი, რომელიც მოითხოვს სპეციალურ ცოდნას. დღეს, კრიპტოვალუტა არის საინვესტიციო აქტივების ერთ-ერთი ყველაზე სწრაფად მზარდი კლასი ყველა სხვა დანარჩენს შორის, რაც უზრუნველყოფს უსაზღვრო პერსპექტივებსა და საფრთხეებს მთელი გლობალური ფინანსური სისტემის განვითარებისთვის. ბევრ სახელმწიფოს აქვს უარყოფითი დამოკიდებულება ამ ცი-

ფრული ვალუტის მიმართ მისი ანონიმურობისა და არარეგულაციის გამო [12]. ბიტკოინის ღირებულების დინამიკის და მისი საბაზრო კაპიტალიზაციის დინამიკის გაანალიზების შემდეგ, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ ამ კრიპტო-მონეტის მაღალი პოპულარობის, მასში ინვესტიციების დიდი მოცულობის გამო, შესაძლებელია ახალი საინფორმაციო ტექნოლოგიების გაჩენა, განვითარება და ზრდა. ზოგადად, ბიტკოინს შეიძლება ეწოდოს პირველი წარმატებული კრიპტოვალუტა. მიმზიდველია ინვესტირება, თუმცა ამ სრულიად ახალ სფეროს აქვს გარკვეული ცვალებადობა, რომელიც გასათვალისწინებელია ფულის ინვესტირებამდე.

REFERENCES:

1. Booker B. Why is Bitcoin Going Up? (And will it continue...) <https://99bitcoins.com/why-is-bitcoin-going-up/>
2. Clinch M. Bitcoin recognized by Germany as 'private money'// CNBC. 18 January 2014
3. Cocco L, Marchesi M (2016) Modeling and Simulation of the Economics of Mining in the Bitcoin Market. PLoS ONE 11(10): e0164603. doi:10.1371/journal.pone.0164603
4. Greenberg, A. Collected Quotations of The Dread Pirate Roberts, Founder of Underground Drug Site Silk Road And Radical Libertarian // Forbes. 2013-04-29.
5. Murphy E. Bitcoin: Questions, Answers, and Analysis of Legal Issues// Congressional Research Service No. 7-5700, 2016
6. Narayanan A., Bonneau J., Bitcoin and Cryptocurrency Technologies// Draft -2016
7. Nakamoto S. Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System, 2008
8. Why Bitcoin is not suitable for criminals, 2015 [Electronic resource]. URL: <https://bits.media/pochemu-bitcoin-ne-podkhodit-prestupnikam/>
9. Official information portal Bitcoin [Electronic resource]. URL: <http://blockchain.info>

10. Nathaniel Popper Digital Gold. The incredible story of Bitcoin or how idealists and businessmen are reinventing money / N. Popper – 2016. P. 10-13.

11. BitCoin -<http://bitcoin-info.net/>

12. Invest Rating .<http://www.invest-rating.ru/investments/bitcoin/>

BITCOIN AS AN INVESTMENT: ADVANTAGES AND RISKS

Giorgi Topuria

The Doctoral student at Georgian
Technical University
g.topuria@gtu.ge

Maia Chechelashvili

Doctor of Economics (Ph.D.), Associate Professor
Georgian Technical University
m.chechelashvili@gtu.ge

RESUME

The article discusses the possibilities of investing in digital currency - cryptocurrencies, in particular, their most common form - Bitcoin. The high hype and rising prices of crypto coins determine the relevance of the research topic and set the trend for many years. This scientific article is devoted to the study of the nature of Bitcoin, and the history of its creation, and highlights the main features and distinguishing features from fiat money. Blockchain technology is also discussed, which is a technological breakthrough in the field of data analysis that provides many advantages, including cryptocurrency. In addition to the basic strategies of investing in Bitcoin, the option of earning money by “mining” cryptocurrencies is considered. The purpose of this paper is to show the main advantages of virtual currency, as well as to present the main disadvantages of

Bitcoin compared to traditional money as an investment object. In the research, special attention is paid to determining the place of the currency in the legal framework, specifications, and perspectives of the use of cryptocurrencies in the territory of Georgia. Based on the results of the analysis conducted in the works, it was determined that this type of investment is developing very quickly. In addition, most countries already use Bitcoin as an everyday currency and also use blockchain technology outside of financial services.

Keywords: investments, cryptocurrency, bitcoin, blockchain technology, mining, digital currency, crypto investment.